

Utdrag

Protokoll

15

vid regeringssammanträde

2006-11-30

N2006/10426/NL

Näringsdepartementet

Uppdrag till Regeringskansliet att departementsvis ta fram underlag för en gemensam handlingsplan avseende regelförenklingar

I bilaga

Regeringen beslutar

- att Regeringskansliet departementsvis i enlighet med *bilagda* riktlinjer skall ta fram underlag för en gemensam handlingsplan för regeringen och berörda myndigheter avseende regelförenklingar,
- att Näringsdepartementet har samordningsansvar för arbetet,
- att tillsätta en interdepartemental arbetsgrupp för regelförenklingsarbetet med Näringsdepartementet som sammankallande,
- att varje departement skall lämna en redovisning av sitt underlag till Näringsdepartementet i ett första steg den 19 mars 2007 och i ett andra steg den 19 november 2007.

Utdrag till

Statsrådsberedningen
Samtliga departement
Förvaltningsavdelningen
Arbetsmarknadsstyrelsen
Arbetsmiljöverket
Banverket
Bergsstaten
Bokföringsnämnden
Bolagsverket

2

Boverket
Datainspektionen
Djurskyddsmyndigheten
Elsäkerhetsverket
Exportkreditnämnden
Fastighetsmäklarnämnden
Finansinspektionen
Fiskeriverket
Försäkringskassan
Inspektionen för strategiska produkter
Jämställdhetsombudsmannen
Järnvägsstyrelsen
Kammarkollegiet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konkurrensverket
Konsumentverket
Kronofogdemyndigheten
Lantmäteriverket
Livsmedelsverket
Lotteriinspektionen
Luftfartsstyrelsen
Läkemedelsverket
Naturvårdsverket
Patent- och registreringsverket
Post- och telestyrelsen
Revisorsnämnden
Sjöfartsverket
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Skolverket
Socialstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens folkhälsoinstitut
Statens jordbruksverk
Statens räddningsverk
Statens strålskyddsinstitut
Statistiska centralbyrån
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Svenska ESF-rådet
Sveriges geologiska undersökning
Tullverket
Verket för innovationssystem
Verket för näringslivsurveckling
Vägverket

Bilaga
till regeringsbeslut
den 30 november 2006
1 5

N/2006/10426/NL

Näringsdepartementet

Riktlinjer för uppdrag till Regeringskansliet att departementsvis ta fram underlag för en gemensam handlingsplan för regelförenklingar

Sammanfattning av uppdraget

Regeringskansliet skall departementsvis ta fram underlag för en gemensam handlingsplan avseende regelförenklingar i syfte att minska företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk med minst 25 procent fram till hösten år 2010. Varje departement skall i en arbetsplan senast den 19 mars 2007 redovisa följande.

- A. Inriktningen och arten av det regelförenklingsarbete som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för bedriver eller avser att bedriva i syfte att det övergripande målet om minst 25 procent skall uppnås fram till hösten 2010.
- B. Särskilda åtgärder för samråd med näringslivet och andra berörda som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för har vidtagit eller avser att vidta.

Varje departement skall senast den 19 november 2007 ha följt upp sin arbetsplan och i en reviderad arbetsplan redovisa följande.

- 1. Genomförda förenklingsåtgärder och pågående förenklingsprojekt, inklusive vidareutveckling och konkretiseringar av tidigare planerade åtgärder.
- 2. Förändringar i arten och inriktningen av det förenklingsarbete som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för bedriver.

Syftet med uppdraget

Syftet med uppdraget är att inhämta underlag till en för regeringen och berörda myndigheter gemensam handlingsplan där det samlat beskrivs vilka planer och åtgärder som har vidtagits och som avses vidtas för att intensifiera regelförenklingsarbetet och få en substantiell minskning av företagens administrativa kostnader med minst 25 procent till hösten år 2010.

Bakgrund

Sverige skall bli ett av världens bästa länder att starta och driva företag i. Det behövs en ny politik för fler företag och fler jobb för att möta en hårdnande internationell konkurrens. Mycket måste göras för att Sverige skall behålla och utveckla sin konkurrenskraft. Det behövs ett bättre företagsklimat som gör det mer lönsamt och mindre krångligt att vara företagare. Fler jobb skall skapas genom att entreprenörskap och företagande stimuleras.

Regler behövs för att ett samhälle skall fungera och de finns till för en mängd ändamål. Reglerna kan dock bli enklare och ändå uppnå sitt syfte lika effektivt. Om reglerna utformas på ett enklare och mer ändamålsenligt sätt kan företagen ägna mer tid och resurser till att driva och utveckla sin verksamhet och därigenom bidra till ökad tillväxt och sysselsättning. I en globaliserad värld har dessutom fler och fler länder insett att även regelverken utgör ett konkurrensmedel.

Regelförenkling står därför mycket högt på EU:s dagordning för Lissabonstrategin. Kommissionen presenterade den 14 november 2006 sina nya initiativ (COM (2006) 689, 690 och 691) för att stärka arbetet med regelförenkling. Det handlar i första hand om förenkling av gällande regler, mål för minskning av företagens administrativa kostnader med 25 procent till år 2012 och förbättrade konsekvensanalyser. Kommissionen föreslår också att det skall inrättas ett oberoende organ som skall granska de konsekvensanalyser som kommissionen gör på sina förslag. Kommissionen har ambitionen att vårtoppmötet år 2007 skall anta ett gemensamt mål för kommissionen och medlemsstaterna att tillsammans uppnå en minskning av företagens administrativa börda med 25 procent till år 2012.

I budgetpropositionen för år 2007 (prop. 2006/07:1, utgiftsområde 24, avsnitt 3.10.2 s. 49) har regeringen angett som mål att de svenska företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk skall minska med minst 25 procent under en period av fyra år. Regeringen har aviserat översyner i syfte att förenkla befintliga regelverk som t.ex. miljöbalken, plan- och bygglagen (PBL) och revisionsplikten för små företag. Förutom att se över befintliga regelverk har regeringen angett

att det är minst lika viktigt att se till att nya dyra regler inte ersätter de gamla. För att påskynda regelförenklingsarbetet bereds inom Regeringskansliet ett förslag om att för en begränsad tid inrätta ett offentligt organ som skall granska förslag till nya lagar och regler som berör företagen.

Ett intensifierat regelförenklingsarbete för att minska företagens administrativa kostnader för regler är en högt prioriterad fråga för regeringen.

Tidigare regelförbättringsarbete

Samtliga departement och 46 myndigheter gavs i oktober 2003 i uppdrag att inom sina ansvarsområden gå igenom lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd i syfte att identifiera regler som innebar en onödig administrativ börda. Genomgången resulterade i ett handlingsprogram för den återstående delen av den mandatperioden. Under år 2004 påbörjade Verket för näringslivsutveckling (Nutek) mätningar av företagens administrativa kostnader.

Erfarenheter från det arbete som hittills har bedrivits skall tas till vara. Åtgärder som inte avslutats i det gamla handlingsprogrammet och som fortfarande är relevanta skall tas med i det fortsatta arbetet.

Detta uppdrag är avsett att bygga på det arbete som redan har gjorts på många håll, men innebär en betydande intensifiering av regelförenklingsarbetet. Den handlingsplan som kommer att upprättas kommer att vara ett viktigt instrument för att nå andra övergripande mål för regeringens politik, framför allt avseende fler företag och fler jobb. Eventuella målkonflikter får på sedvanligt vis lösas i varje enskilt fall.

Närmare om uppdraget

Regeringskansliet skall departementsvis ta fram underlag för en gemensam handlingsplan avseende regelförenklingar i syfte att framför allt minska företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk med minst 25 procent fram till hösten år 2010. Arbete skall tidsmässigt ske i två steg. I ett första steg redovisas arbetets inriktning och art. I ett andra steg utvecklas och konkretiseras redovisningen.

Detta innebär närmare att varje departement i det första steget till den 19 mars 2007 för sin och sina myndigheters del skall redovisa följande i en arbetsplan.

- A. Inriktningen och arten av det regelförenklingsarbete som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för bedriver eller avser att bedriva i syfte att det övergripande målet om minst 25 procent skall uppnås fram till hösten 2010.
- B. Särskilda åtgärder för samråd med näringslivet och andra berörda som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för har vidtagit eller avser att vidta.

Redovisningen av underlaget till handlingsplanen bör innefatta följande.

- 1) En redovisning av hur departementet avser att lägga upp sitt regelförenklingsarbete med uppgift om pågående och planerade förenklingsprojekt.
- 2) Hur departementet avser att ta till vara möjligheter att undanta små och medelstora företag vid genomförande av EG-direktiv som medger sådana undantag. I sammanhanget bör även möjligheter i redan genomförda EG-direktiv uppmärksammas.
- 3) Att inom departementets ansvarsområde identifiera regler på EU-nivå som skulle kunna förenklas för att minska de administrativa kostnaderna för företagen.
- 4) Ytterligare åtgärder som har vidtagits eller avses vidtas i form av
 - a. förenkling av regler,
 - b. förenklingar av den administrativa processen för att följa reglerna,
 - c. ökat samarbete mellan myndigheter,
 - d. förbättrad service och tillgänglighet,
 - e. förkortade handläggningstider.

Exempel på åtgärder enligt punkten 4) a-e finns i *bilaga 1* till dessa riktlinjer.

Redovisningen av respektive åtgärd bör så långt möjligt innehålla uppgifter om tidpunkt för när åtgärden beräknas vara genomförd samt syfte och förväntade effekter.

I ett andra steg till den 19 november 2007 skall varje departement ha följt upp sin arbetsplan och i en reviderad arbetsplan redovisa följande.

1. Genomförda förenklingsåtgärder och pågående förenklingsprojekt, inklusive vidareutveckling och konkretiseringar av tidigare redovisade åtgärder.
2. Förändringar i arten och inriktningen av det förenklingsarbete som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för bedriver.

Vad som skall redovisas till den 19 november 2007 kommer att preciseras i riktlinjer under våren 2007.

Departementen skall redovisa sina underlag i steg ett och två av arbetet till Näringsdepartementet. Näringsdepartementet skall sammanställa ett förslag till en gemensam handlingsplan för regeringen och berörda myndigheter. Planen kommer årligen att följas upp och revideras samt redovisas i en skrivelse till riksdagen. Se *bilaga 2* för en schematisk bild av en preliminär tidsplan.

Ytterligare om underlag till den gemensamma handlingsplanen

Företagens kostnader för regelverket

Kostnaderna för företagen att fullgöra sina skyldigheter enligt gällande lagar och regler kan delas upp i tre huvudtyper.

- **Materiella kostnader** till följd av krav som medför att företagen behöver göra investeringar i anläggningar eller personal, anpassa produkter eller kostnader för att genomföra olika åtgärder t.ex. rehabilitering.
- **Finansiella kostnader** till följd av krav på att betala skatter och avgifter.
- **Administrativa kostnader** med vilka avses i första hand företagens kostnader för att upprätta, lagra eller överföra information eller uppgifter som föranletts av krav i lagar, förordningar och myndigheters föreskrifter eller anvisningar i allmänna råd.

6

Allmänna utgångspunkter vid framtagande av underlag

I fokus för detta uppdrag står de administrativa kostnaderna för företagen. Regeringen vill öka tempot i regelförenklingsarbetet och substantiellt minska de administrativa kostnaderna för företagen. Arbetet skall syfta till att skapa en märkbar förändring i företagens vardag.

För att nå dit krävs ett mer rationellt och kostnadseffektivt förfarande som i högre grad tar hänsyn till företagens villkor. Detta kan dock i vissa fall visa sig otillräckligt. För att det överhuvudtaget skall vara möjligt att förenkla eller för att uppnå en märkbar förändring för företagen kan det ibland krävas att även underliggande materiell lagstiftning omfattas av arbetet. Det kan vara fråga om materiell lagstiftning som medför betydande och kännbara kostnader för företagen genom att den är utformad på ett onödigt krångligt sätt.

När departement och myndigheter väljer ut regelområden som skall förenklas och tar fram åtgärder finns två grundläggande källor som bör användas. För områden där mätningar av de administrativa kostnaderna har gjorts utgör mätresultaten en viktig utgångspunkt. Vidare bör regelområden som företag och näringslivsorganisationer pekat ut som områden i behov av förenkling särskilt gås igenom.

När myndigheter och departement ser över regler och utarbetar förenklingar skall även inre marknads perspektivet beaktas.

Det är vidare viktigt att ta till vara möjligheter att genomföra åtgärder som medför förenklingar på kommunal och regional nivå och som därigenom kan ge förenklade ansökningsförfaranden, förkortade handläggningstider, en mer enhetlig tillämpning av reglerna och enklare tillsyn.

Sammanfattningsvis bör arbetet inriktas på att fram till hösten 2010 vidta åtgärder som

- leder till en substantiell minskning av företagens administrativa kostnader,
- skapar förutsättningar för företagen att själva minska sina administrativa kostnader,
- innebär en förenkling av underliggande materiell lagstiftning som medför betydande och kännbara kostnader för företagen för att den exempelvis är utformad på ett krångligt sätt,
- medför att förfarandet hos myndigheter och samarbetet mellan myndigheter blir mer företagsanpassat.

Ansvarsfördelning, samråd samt praktiska frågor kring framtagandet och redovisningen av förenklingsåtgärderna

Ansvar och tillvägagångssätt

Varje departement ansvarar för att ta fram underlag och vidta åtgärder inom sitt ansvarsområde för att bidra till det övergripande målet om att minska de administrativa kostnaderna för företagen med minst 25 procent fram till hösten 2010.

Varje departement ansvarar för att upprätta en arbetsplan i vilken arten av och inriktningen på departementets regelförenklingsarbete redovisas. Redovisningen skall även avse arbetet på myndighetsnivå.

I de fall ett departement ansvarar för en viss lagstiftning samtidigt som ett annat departement ansvarar för berörd myndighet skall arbetet samordnas på ett lämpligt sätt mellan de berörda departementen.

Redovisningen skall ske till Näringsdepartementet (Näringslivsenheten/ Regelgruppen).

Näringsdepartementet har samordningsansvar för regelförenklingsarbetet. En interdepartemental arbetsgrupp skall tillsättas för regelförenklingsarbetet. Gruppen kommer att vara ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte i arbetet med regeringens handlingsplan. En viktig uppgift är också att följa utvecklingen i riktning mot regeringens mål för regelförenklingsarbetet. Gruppen kommer också att ha en roll i regelförenklingsarbetet i bredare bemärkelse, exempelvis när det gäller att stärka arbetet med konsekvensanalyser.

Samråd

Näringsdepartementet skall tidigt i processen inrätta en central samrådsgrupp med representanter för näringslivet. Den interdepartementala arbetsgruppen kan ta del av samrådsgruppens synpunkter avseende olika lagstiftningsområden och föra synpunkterna vidare.

Det samråd som äger rum via Näringsdepartementets samrådsgrupp behöver dock kompletteras inom vissa lagstiftningsområden där samråd bör genomföras med berörda branschorganisationer. Varje departement skall senast den 19 mars 2007 redovisa vilka särskilda åtgärder för samråd med näringslivet och andra berörda som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för har vidtagit eller avser att vidta.

Uppdrag till myndigheterna

Myndigheter vars verksamhet berör företag och företagande, kommer i respektive regleringsbrev för år 2007 att ges i uppdrag att bistå respektive departement med att ta fram underlag och åtgärder i enlighet med det aktuella regeringsbeslutet och riklinjerna i denna bilaga.

Myndigheterna skall i ett första steg senast den 19 februari 2007 redovisa underlag till respektive departement. Underlaget skall närmare beskriva inriktningen och arten av det regelförenklingsarbete som myndigheten bedriver och avser att bedriva.

Myndigheterna skall i ett andra steg senast den 19 oktober 2007 ta fram ett kompletterande underlag och redovisa genomförda förenklingsåtgärder och pågående förenklingsprojekt, inklusive vidareutveckling och konkretiseringar av tidigare planerade åtgärder.

I myndigheternas redovisningar kan också ingå förslag till regeringen om förändringar i lagar och förordningar som skulle minska företagens administrativa kostnader.

Nutek kommer i enlighet med sitt uppdrag att bistå berörda myndigheter med råd och stöd i detta arbete.

Det fortsatta arbetet med den gemensamma handlingsplanen

En rullande handlingsplan

Det underlag och de åtgärder som departementen redovisar den 19 mars 2007 kommer som framgått ovan att sammanställas av Näringsdepartementet efter sedvanlig beredning till en gemensam handlingsplan för regeringen och berörda myndigheter. Regeringen kommer att under våren fatta beslut om handlingsplanen. Handlingsplanen kommer att uppdateras efter departementens redovisning den 19 november 2007, för att i början av år 2008 redovisas i en skrivelse från regeringen till riksdagen. Den gemensamma handlingsplanen kommer därefter att årligen uppdateras under mandatperioden fram till hösten år 2010.

Sambandet mellan mätningarna av de administrativa kostnaderna och handlingsplanen

Genom mätningar av de administrativa kostnaderna för företagen kartläggs företagens administrativa kostnader inom olika lagstiftningsområden och mätningarna ger en indikation på regelverkets förbättringspotential. Nutek kommer till och med år 2007 att mäta samtliga för företagen relevanta områden.

Mätningar har redan gjorts avseende områdena skatter, årsredovisningslagen, miljö, jordbruk, skogsbruk, fiske samt arbetsrätt. I februari 2007 avslutas mätningar inom områdena livsmedel, statistik och bygg- och fastighetslagstiftningen.

De mätningar som gjordes under åren 2004 och 2005 hade 2004 som basår. Nu pågående mätningar har 2006 som basår. Det är av praktiska skäl nödvändigt att uppföljningen av utvecklingen mot målet, utgår ifrån det basår då respektive nollbasmätning är gjord.

Den mätmetod som används i Sverige kallas för standardkostnadsmodellen. Vid mätningar utgår metoden från de enskilda lagkraven inom ett visst lagområde. Standardkostnadsmodellen bygger på att en lag kan innehålla olika former av informationsförpliktelser. Vid mätningarna definieras begreppet *administrativa kostnader* som företagens kostnader för att upprätta, lagra eller överföra information eller uppgifter som föranletts av krav i lagar, förordningar och myndigheters föreskrifter eller anvisningar i allmänna råd.

Nutek har skapat en databas, "Malin", som gör det möjligt för såväl myndigheter som olika departement att använda sig av informationen och resultaten från mätningarna i sitt regelförenklingsarbete, t.ex. för att se var i regelverket det finns möjlighet att göra insatser som minskar företagens administrativa kostnader och för att följa kostnadernas utveckling över tiden. Databasen gör det möjligt att bearbeta och simulera stora mängder information från genomförda mätningar.

För att myndigheter och departement skall kunna följa utvecklingen mot 25-procentsmålet skall Nutek årligen uppdatera genomförda mätningar. Alla tillgängliga mätresultat och uppdateringar kommer att finnas tillgängliga i databasen. Detta kräver att myndigheterna och departementen årligen till Nutek redovisar under året förändrad lagstiftning, föreskrifter, allmänna råd och procedurer som påverkar de administrativa kostnaderna för företag. Berörda myndigheter kommer i regleringsbrevet att ges i uppdrag att göra dessa redovisningar till Nutek, i takt med att mätningar genomförts inom olika lagstiftningsområden. Ansvariga departement förutsätts på samma sätt ta ansvar för att Nutek får motsvarande information om förändrad lagstiftning och förändrade förordningar.

Många av de åtgärder som kommer att ingå i den kommande gemensamma handlingsplanen är sådana åtgärder som täcks av Nutek:s mätningar av de administrativa kostnaderna för företagen och vars effekt därför kan följas vid de kommande följd-mätningarna av olika regelområden. Det finns dock många åtgärder som vidtas redan idag men som inte täcks av mätningarna. Som exempel kan nämnas förkortning av handläggningstider och olika serviceåtaganden. Näringsdepartementet

10

avser att utveckla indikatorer som kan användas för att följa upp åtgärder som idag inte täcks av mätningarna enligt standardkostnadsmodellen.